

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/102/2014
Identifikačné číslo spisu:	8014200123
Dátum vydania rozhodnutia:	26.08.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8014200123.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: Z. N., bytom K., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne o invalidnom dôchodku č. XXX XXX XXXX X. zo dňa 18. októbra 2013, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 5Sd/12/2014-14 zo dňa 30. apríla 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 5Sd/12/2014-14 zo dňa 30. apríla 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 18. októbra 2013, ktorým odporkyňa podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok zo dňa 26. septembra 2013 z dôvodu, že nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Súd po preskúmaní veci podľa § 250l ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že jednou z podmienok nároku na invalidný dôchodok je pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posúdenie zdravotného stavu prislúcha posudkovým lekárom.

V danom prípade bol zdravotný stav navrhovateľa posúdený posudkovými lekármi Sociálnej poisťovne pobočky aj ústredia. V obidvoch prípadoch sa náležite zaoberali zdravotnými postihnutiami navrhovateľa, ich dlhodobosťou a ich vplyvom na jeho zárobkovú činnosť. V obidvoch prípadoch dospeli k záveru, že rozhodujúce zdravotné postihnutie (duševné poruchy a poruchy nálad) podmieňujú

20 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, keď pri zákonom rozpätí 15 % až 20 % bola určená horná hranica zákonného rozpätia. Postupom podľa § 71 ods. 8 zákona bola zvýšená percentuálna miera za iné zdravotné postihnutie o 10 % na celkových 30 %.

Navrhovateľ podal proti rozsudku krajského súdu odvolanie.

Uviedol, že jeho zdravotný stav sa zhoršil v dôsledku čoho musel prerušiť živnosť. Problémy začali, keď bol napadnutý pracovníkmi SBS pri výstavbe vodovodu. Bol zhodený viacerými ľuďmi na zem a odvtedy začal pociťovať bolesti v ramenách a chrbtici, pričom v tom momente utrpel i šok. Na bolesť sa budí aj v noci. Niekedy musí oddychovať i cez deň.

Nemal sa možnosť k tomuto vyjadriť, pričom v súčasnej dobe pociťuje bolesti aj v oblasti krčnej chrbtice a takisto pokračujú i jeho nepriaznivé psychické stavy. Je podráždený a niekedy presedí celý deň.

Taktiež uviedol, že ho mrzí, že súd rozhodol v jeho neprítomnosti. On sa omeškal, nakoľko bolo plné parkovisko pred budovou a musel hľadať inú možnosť parkovania.

Taktiež predložil súdu doklady a to odborný posudok o invalidite zo dňa 26. septembra 2013, doklad z chirurgickej ambulancie zo dňa 6. decembra 2011 ohľadne zranenia údajne spôsobeného členmi SBS, nález z Polikliniky Giraltovce ILB, s.r.o. zo dňa 9. decembra 2011 a 16. decembra 2011, Lekársku správu - nález z Fakultnej nemocnice s poliklinikou J.A Reimana Prešov zo dňa 30. decembra 2011 a 26. januára 2012 a Lekársku správu - nález zo dňa 17. apríla 2013.

Odporkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne. Dôvody, ktoré navrhovateľ uvádza v odvolaní považuje odporkyňa za neopodstatnené.

Posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania.

Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch spochybnili alebo vyvrátili.

Pokiaľ navrhovateľ žiadal v odvolaní o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa poukazuje na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Námietky uvádzané navrhovateľom v odvolaní o neúplnom zistení jeho zdravotného stavu preto odporkyňa považuje za nedôvodné.

Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, a preto mu nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, zhodne s názorom vysloveným v rozsudku krajského súdu, že predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 18. októbra 2013, ktorým bola podľa § 70 a § 70 č. 461/2003 Z.z. zamietnutá žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok zo dňa 26. septembra 2013 z dôvodu, že nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 - 8 zákona poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v Prílohe č. 4.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmienajúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav.

V uvedenej právnej veci najvyšší súd udáva, že podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Svidník zo dňa 26. septembra 2013, ktorý bol vypracovaný na základe žiadosti o invalidný dôchodok, nie je navrhovateľ invalidný podľa ustanovenia § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., lebo má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Podľa posudku navrhovateľ trpí reaktívnou stresovou poruchou, dorzalgiou a perihumeroskapulárnym syndrómom pravostranným. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil duševné choroby a poruchy správania, neurotické stresové a somatické poruchy, ktoré zaradil pod Kapitolu V, pod položku 4a prílohy 4 zákona a stanovil 20 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Za iné zdravotné postihnutia: dorzalgiu a perihumeroskapulárny syndróm pravostranný zvýšil percentuálnu mieru o 10 % na celkových 30 %. V posudkovom závere uviedol, že ide o 24 ročného posudzovaného vyučeného poľnohospodárskeho technika, pracoval ako SZČO v lesníctve a poľnohospodárstve, od 1. júla 2013 je nezamestnaný neevidovaný. Po incidente 5. decembra 2011 s SBS začal pociťovať psychické problémy. Psychiatrom vyšetrený, stanovená diagnóza reaktívna stresová porucha vnímania a myslenia. Prvé psychiatrické vyšetrenie absolvoval až 13. decembra 2012. Nevylúčené rentové mechanizmy. Liečený aj pre bolesti chrbtice. Významnejšia porucha statodynamiky nezistená. Liečený aj pre perihumeroskapulárny syndróm pravého ramenného kĺbu. MRI známky diskretných tenosynovitíd a

ľahko zmnožený výpotok. Hybnosť len ľahko obmedzená. Na základe doložených odborných vyšetrení a klinického stavu menovaný nespĺňa podmienky na uznanie invalidity.

Na základe podaného opravného prostriedku bol jeho zdravotný stav opätovne posúdený posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Košiciach dňa 30. januára 2014. K zmene posudkov nedošlo, aj podľa tohto posudku sú spomedzi chorôb reaktívna stresová porucha, dorzalgia, perihumeroskapulárny syndróm pravostranný rozhodujúcim zdravotným postihnutím duševné choroby a poruchy nálad, zaradené pod Kapitulu V, položku 4a prílohy 4 zákona, so stanovenou 20 % mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Za iné zdravotné postihnutie: dorzalgia, perihumeroskapulárny syndróm pravostranný zvýšil posudkový lekár percentuálnu mieru o 10 % na celkových 30 %. V posudku uviedol, že posudzovaný dňa 5. decembra 2011 bol napadnutý SBS. Rok po incidente v roku 2012 bol vyšetrený jednorázovo psychiatrom pre reaktívnu stresovú poruchu s doporučením liečby, na ďalšiu kontrolu sa už nedostavil. Liečený bol aj chirurgickou ambulanciou pre bolesti pravého ramena a pravého zápästia, indikované RTG vyšetrenie nedokumentuje zlomeninu kosti, stav uzavretý ako pohmoždenie pravej ruky, krku a tváre. Následne bol liečený neurológom pre bolesti krčnej chrbtice, opakovane RTG aj MRI vyšetrenie krčnej chrbtice bez diskopatie, bez útlaku nervových štruktúr, prítomné blokové postavenie stavcov s následnou rehabilitáciou a úpravou stavu. Ortopédom bol vyšetrený pre bolesti pravého ramena v objektívnom ortopedickom vyšetrení, bez poruchy hybnosti pravého ramena. Všetky vyššie uvedené ochorenia sú posudkovo nevýznamné, liečbou dobre kompenzované, z uvedených dôvodov navrhovateľ nespĺňa posudkové kritéria invalidity. Aj podľa tohto posudku navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod nepochybovať.

Súd sa stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu ako i jeho právnym zdôvodnením. Námietky navrhovateľa neboli tak spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozsudku krajského súdu.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.